

A XI-a Conferință Națională multidisciplinară – cu participare internațională,
"Profesorul Dorin PAVEL – fondatorul hidroenergeticii românești",
SEBEȘ, 2011

APLICARE A MELCULUI GENERATOR PENTRU MANUFACTURAREA ROȚII FRONTALE LA ANGRENAJUL PINION CILINDRIC-ROATĂ FRONTALĂ (I)

Iosif Vencel CSIBI, Dorin HERCIU, Pavel-Teodor CISMAȘ
Cătălin-Sandu GRUIN, Mihai SUDRIJAN

GENERATOR WORM APPLICATION FOR MANUFACTURING OF FACE GEAR FOR FACE GEAR DRIVE (I)

The paper presents the application of generator worm for manufacturing of face gear for face drive.

Keywords: worm generator
Cuvinte cheie: melc generator

1. Generalități

Metoda convențională pentru generarea roții frontale a angrenajului pinion cilindric-roată frontală se bazează pe utilizarea unui cuțit roată cu dantura în evolveră, iar manufacturarea roții frontale se bazează pe simularea angrenării cuțitului roată cu roata frontală ce va fi generată.

Edward W. Miller a propus, în 1942, generarea roții plane cu o freză melc [1]. Partea rațională a acestui patent a fost ideea de a considera angrenarea interioară a frezei melc cu pinionul angrenajului pinion-roată frontală.

Lucrarea cuprinde soluții pentru următoarele probleme ale concepției melcului abraziv:

(i) determinarea unghiului de încrucișare dintre axele, cuțitul roată și melcul generator;

(ii) determinarea suprafeței elicoidale a melcului generator
 Figura 1 arată sistemele fixe de coordonate S_a, S_b și S_c , utilizate pentru ilustrarea poziționării melcului în raport cu cuțitul roată. Sistemele mobile de coordonate, S_s și S_m , sunt rigid legate de cuțitul roată și de melc [2].

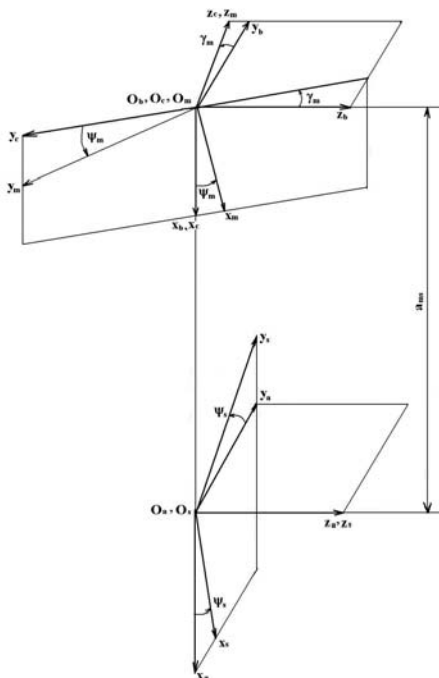

Fig. 1 Sistemele fixe de coordonate S_a, S_b și S_c , sistemele mobile de coordonate S_s și S_m , legate de cuțitul roată și melcul generator precum și reglarea melcului abraziv în raport cu cuțitul roată: ψ_s este parametrul mișcării de rotație al cuțitului roată; ψ_m este parametrul mișcării de rotație al melcului generator; γ_m este unghiul de reglare al melcului abraziv în raport cu cuțitul roată

Axa z_s , care coincide cu axa z_a , care este axa de rotație a cuțitului roată. Axa z_m , care coincide cu z_c , este axa de rotație a melcului. Axele, z_s și z_m sunt încrucișate și formează un unghi de încrucișare de $90^0 \pm \gamma_m$. Semnul superior (inferior) corespunde utilizării melcului de sens dreapta (de sens stânga). Distanța dintre axele, z_s și z_m , este notată cu a_{ms} .

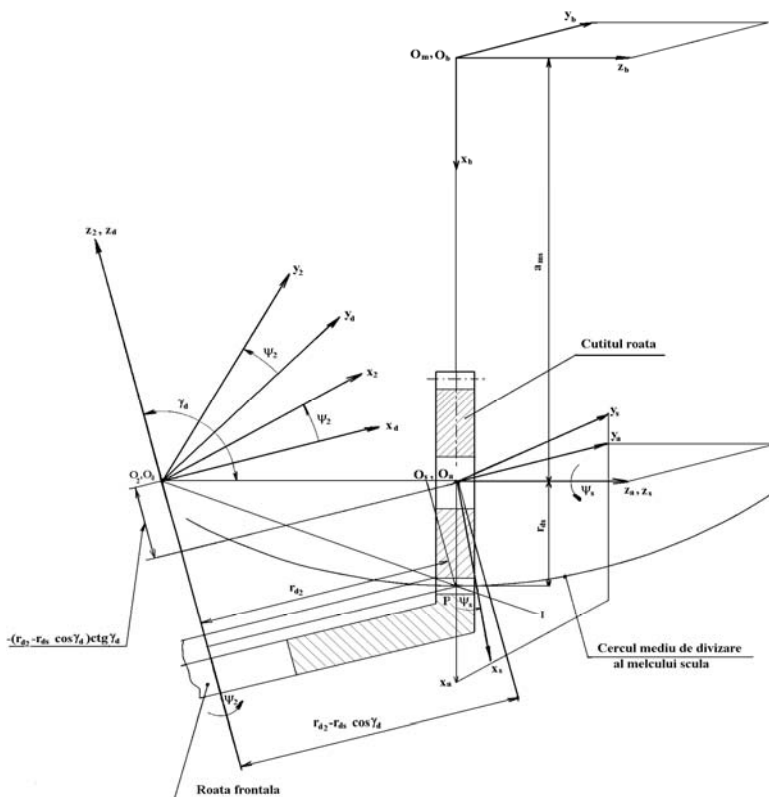

Fig. 2 Obținerea tangentei suprafețelor Σ_s și Σ_2 și generarea roții frontale, de către melc

Obținerea unghiului de încrucișare γ_m se bazează pe observarea tangenței instantanee a suprafețelor: (i) flancului dintelui cuțitului roată, Σ_s ; (ii) flancului dintelui roții frontale, Σ_2 și (iii) flancului dintelui melcului, Σ_m .

2. Obținerea unghiului de încrucișare

În scopul simplificării acestei deduceri, se consideră tangența acelor suprafețe care sunt echidistante la Σ_s , Σ_2 și Σ_m , și care trec prin punctul P, determinat în S_a (figura 1 și figura 2) că:

$$\vec{r}_a^{(P)} = [r_{ds} \quad 0 \quad 0]^T, \quad (1)$$

în care r_{ds} este raza cercului de divizare a cuțitului roată.

Obținerea unghiului de încrucișare γ_m , se bazează pe următoarea procedură:

(i) Se consideră, inițial, tangența în punctul P al suprafețelor, care sunt echidistante la Σ_s și Σ_2 . Axele, z_s și z_2 , de rotație, ale cuțitului roată și roții frontale, sunt intersectate (figura 2) și, de aceea, acolo este o axă instantanee de rotație O_2 , care trece prin punctul de intersecție O_d [2]. Punctul P este ales pe O_d . Tangența suprafețelor, Σ_s și Σ_2 , este asigurată, deoarece normala la Σ_s trece prin punctul P (figura 2 și figura 3).

(ii) Tangența suprafețelor flancurilor, Σ_s și Σ_w , în punctul P, este respectată, dacă, este satisfăcută, în P, următoarea ecuație a angrenării dintre Σ_s și Σ_m [3],

$$\vec{N}^{(s)} \cdot \vec{v}^{(sm)} = 0, \quad (2)$$

în care: $\vec{N}^{(s)}$ este normala la Σ_s ; vectorul $\vec{v}^{(sm)}$ este determinat de către

$$\vec{v}^{(sm)} = \vec{v}^{(s)} - \vec{v}^{(m)}, \quad (3)$$

unde $\vec{v}^{(s)}$ și $\vec{v}^{(m)}$ sunt vitezele punctului P, de pe cuțitul roată și de pe melc.

Folosind ecuațiile (2) și (3) se va obține, după deduceri, că:

$$\gamma_m = \arcsin \frac{r_{ds}}{N_s (a_{ms} + r_{ds})}, \quad (4)$$

în care: r_{ds} este raza de divizare a cuțitului roată, iar a_{ms} (figura 1 și figura 2) este distanța dintre axe, cuțitului roată și melcului.

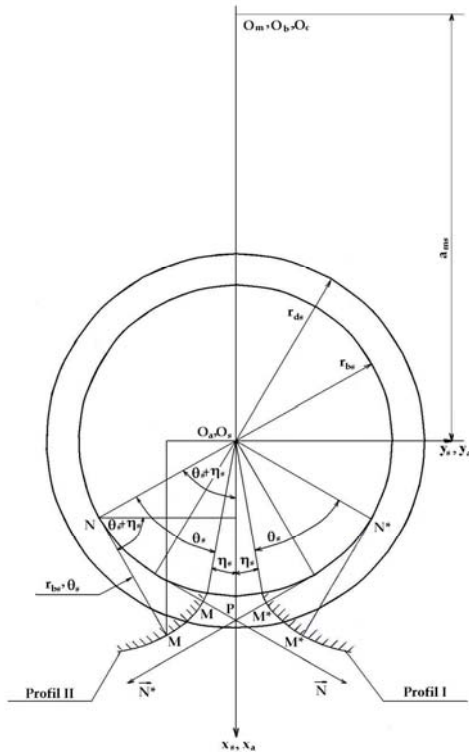

Fig. 3 Profilurile cuțitului roată și normalele la profilurile sale

BIBLIOGRAFIE

- [1] Miller, E.W., *Hob for Generation Crown Gear*. USA Patent 2,304,588, 1942.
- [2] Litvin, F., Fuentes, L., Zanzi, C., Pontiggia, M., *Face Gear Drive with Spur Involute Pinion: Geometry, Generation by Worm, Stress Analysis*. NASA/CR-2002-211362. ARL-CR-491, February 2002
- [3] Litvin, F.L., *Gear Geometry and Applied Theory*. New Jersey, Prentice Hall, Englewood Cliffs, NJ, 1994.
- [4] Litvin, F.L., Fuentes, A., *Geometria angrenajelor și teorie aplicată*. Ediția a doua. Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2009.

Prof.Dr.Ing. Iosif Vencel CSIBI
membru AGIR
Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca
Drd.Ing. Dorin HERCIU
Transmission Cugir, membru AGIR
Mat. Pavel-Teodor CISMAȘ
Dr.Ing. Cătălin-Sandu GRUIN
Nova-Grup, Cugir
Dr.Ing Mihai SUDRIJAN
S.C. Sculăria SRL Cugir, Președintele Sucursalei Alba a AGIR